

Disputatio juridica inauguralis de nuptiis

<https://hdl.handle.net/1874/340698>

DISPUTATIO JURIDICA
INAUGURALIS,
DE
NUPTIIS,

QUAM
DIVINO NUMINIS AUSPICIO
Ex auctoritate Magnifici D. Rectoris,
D. JOHANNIS van MUYDEN,

Jur. Utr. Doct., ejusdemque Facultatis in Illustri hac Academia
Ultrajectina Professoris Ordinarii, Dignissimi,
NEC NON

*Amplissimi Senatus Academici consensu, & Nobilissima
Facultatis JURIDICÆ Decreto.*

PRO GRADU DOCTORATUS,
Et summis in UTROQUE JURE honoribus & Privilegiis
rite, ac legitime consequendis,

Eruditorum Examini subjecit

ADRIANUS VERHOEVEN, S.F. Ifulstadii Batav.

Ad diem 23. Julii, horis locoque solitis.

TRAJECTI ad RHENUM,

Ex Officina FRANCISCI HALMA, Academiae
Typographi, clc lbc LXXXVII.

D E O
O P T. M A X.

P A T R I Æ P A T R I B U S .

E T

A m i c i s i n t e g e r r i m i s .

*Se ipsum & hanc Disputationem
Inauguralem offert*

ADRIANUS VERHOEVEN.

AUCTOR.

DISPUTATIO JURIDICA

INAUGURALIS,

DE

NUPTIIS.

THESIS I.

Nuptiæ sive matrimonium est viri & mulieris conjunctio, individuum vitæ consuetudinem continens §. 1. *inst. de pat. potest l. 1. d. de Rit. nupr.* atque in eo est formale conjugii, atque ejusdem consummatio quæ ut esse possit, necessaria est sponsæ ad domum deductio: *arg. l. 5. & 6. d. eodem l. 6. Cod. de donat. ant. nupr. l. 15. d. de cond. & demonstr. domum intelligo in qua maritus sit paterfamilias & dominus; l. 5. in fine d. de rit. nupr. l. penult. d. de donat. inter. vir. & uxorem.*

II.

Nuptiæ sunt vel justæ vel injustæ, justas autem nuptias contrahunt

4 DISPUTATIO JURIDICA

trahunt cives Romani qui coeunt secundum legis præcepta *pr. inst. hoc tit.* Injustas contrahunt servi peregrini deportati *l. 3. Cod. de incestis nuptiis.* In genere autem justæ nuptiæ habendæ quæ secundum cujusque populi instituta contrahuntur.

III.

In justis enim nuptiis requiritur justa ætas contrahentium quæ est in masculis quando facti sunt puberes *pr. inst. hoc tit.* Romani ea demum ætate civibus suis matrimonia permiserunt, quæ natura apta esse creditur ad generandum maribus post annum decimum quartum, quo tempore ipsam ætatem necessitate pubescere, & vim generationis moveri incipere scribit *Macrob. in somn. scipion. 6.* feminis autem biennio maturius, quia post duodecimum annum virum pati posse creduntur *l. 10. d. de Cond. & demonstr. l. penult. d. quando dies leg. l. 4. d. de ritu nupt. cujus diversitatis si quis rationem quærat, adeat Aristot. 4. de gen. animi C. 6.*

IV.

Nuptiæ consistere non possunt nisi consentiant omnes, id est, qui cœunt & in quorum potestate sunt *l. 2. d. de Ritu nuptiarum l. 12. Cod. de Nuptiis pr. inst. eodem*, quod etiam in sponsalibus observatur *l. 7. §. 1. l. 11. & seqq. d. de sponsalibus*, primum nuptiæ sine consensu cœuntium non consistunt *l. 30. d. de Reg. Jur.* sicut nec alius ullus contractus potest intelligi sine consensu *l. 2. §. 3. d. de pact.* quid ergò si error intervenerit, distingui debet: nam si talis sit error qui consensum impedit, puta si quis erret in persona, Mæviæ esse cum qua contraxit & est Titia ille error vitiat matrimonium *Arg. l. si per errorem 15. d. de Jurisd. l. 9. d. de contrahenda empt.* sed si tantum sit erratum secun-

secundum accidentalia putans divitem esse & erat pauper, talis error non vitiat matrimonium; nam justus consensus adest: & in quorum potestate sunt, hic queritur an non requiratur matris consensus, quod negatur nisi tantum honestatis causa: nec patris filii emancipati *l. 25. d. de Ritu nupt.* filia autem emancipatae minoris viginti quinque annis arbitrium non est planeliberum. *l. 18. & l. 20. Cod. de Nuptiis.*

V.

Consensus sive voluntas patris in nuptiis adeo necessarius ut etiam praecedere debeat *l. 25. §. 4. d. de acquir. hered.* neque rati habitio patris postea superveniens non facit nuptias retro legitimas, sed ex eo demum tempore justae intelliguntur ex quo eas ratas habuit pater per *l. 11. d. de statu hom. l. 65. §. 1. d. de ritu nupt. l. 13. §. 6. d. ad leg. Jul. de adult. l. 6. Cod. hoc tit.* sufficit autem vel tacitus consensus praecedens aut concomitans *l. 5. Cod. l. 7. §. 1. d. de spons.* nec obstat quod liberi ex concubina suscepti matrimonio cum ea postea contracto legitimi fiant *§. ult. inst. hoc tit.* nam veteribus omnis legitimatio incognita fuit & quod de natis ex concubinato consortio jure civili permisso postea constitutum est, non debet extendi ad eos qui nati sunt ex conjunctione vetita & pro stupro habita.

VI.

Non omnes enim uxores ducere licet, nam debemus abstinere à vetitis & nefariis nuptiis ut habetur *§. 1. & seq. inst. hoc tit.* in summo scilicet gradu: nam in his tanta est turpitudine & scditas, ut natura omnes à tali conjunctione abhorreat. Et hoc est incestum, quod jure gentium committitur ut in *l. ult. d. de Ritu nupt.*

VII.

Sunt enim vetitæ nuptiæ quæ contrahuntur inter cognatos & affines §. 2. *Inst. hoc tit.* cognati sunt qui ex eodem sanguine descendunt & hi sunt vel in linea recta vel obliqua; in linea recta nuptiæ prohibitiæ sunt uno verbo in infinitum §. 1. *Inst. h. t.* in linea obliqua sive transversa æquali unus tantum gradus Jure Civili prohibitionem habet, nimirum fratrum & fororum nuptiæ l. 17. *Cod. hoc tit.* quæ ratione cognationis etiam incestæ dicuntur l. 39. §. 1. *D. de ritu nupt.* l. 5. *D. de quæst.* l. ult. *Cod. de incestis nupt.* quas etiam à Deo interdictas non uno loco reperimus *Levit. cap. 18. vers. 9. & cap. 20. vers. 17. Deut. cap. 27. vers. 20.* quid ergo an hæc interdictio sive lex de non ducendis fororibus & ipsa moralis, perpetuamque & naturalem causam prohibitionis: moralem esse & naturalem non dubito, quod Deus ita per Mosem pronuntiat, qui acceperit sororem suam, nefariam rem operatus est, & in conspectu populi occidetur *Levit. Cap. 20. vers. 17. & Deut. 17. vers. 20.* maledictus inquit omnis qui dormit cum sorore sua, adeoque ex abominationibus propter quas Dominus Deus Cananeos extirpavit hæc una fuit *Levit. 18. circa finem* qui tamen non aliam legem quam naturalem habuerunt.

VIII.

Prohibentur etiam in linea transversa inæquali nuptiæ inter eas personas quæ parentum liberorumque numero sunt l. 17. §. 2. & l. 39. *D. de Ritu nupt.* l. 17. *Cod. de nuptiis* l. ult. *Cod. de incestis nupt.* in linea transversa æquali qui quarto gradu sunt dicit Imperator conjungi posse, nimirum fratris & sororis liberos l. 3. *D. de ritu nuptiarum* l. 19. *Eod. hoc tit.* §. 4. *Inst. Eodem.*

I X.

Hactenus de nuptiis quæ propter cognationem prohibentur, cognationis quoddam simulacrum est affinitas: cujus etiam ea vis est ut quosvis affines viri & mulieris cognati dicti ab eo quod duæ cognationes quæ inter se diversæ sunt per nuptias copulantur & altera ad alterius cognationis finem accedit *l. 4. §. 3. D. de grad. & affin.* eadem linea recta prohibitio est in affinitate quæ in cognatione est *l. 14. §. ult. D. de ritu nupt. l. 17. Cod. de nuptiis §. 6. & 7. Inst. Cod.* regula Juris Civilis est, eos, qui in numero parentum aut liberorum sunt conjungi non posse *l. 53. D. Eod. cui locus etiam in affinitate l. 14. §. ult. D. Eodem Levit. cap. 18. vers. 15. & 17. 1. ad Corinb. 5.*

X.

Qui autem coeunt adversus ea quæ prædicta sunt vel ipso Jure nuptiæ tales nullæ sunt & præterea qui ita coeunt pro qualitate delicti castigantur primum dicitur ejusmodi nuptias non subsistere sicuti nec cætera subsistunt quæ contra leges fiunt *l. 5. Cod. de legibus* unde sequitur quod Justinianus ait *§. 6. Inst. hoc tit.* nec virum nec uxorem nec matrimonium nec dotem in tali conjunctione intelligi, imò dubitari non debet quin in primis dicti *§. 6.* verbis contineantur etiam nuptiæ filiisam, sine patris consensu contractæ ut & ipsæ neutiquam jure consistunt *l. 2. D. de Ritu nupt. l. 68. D. de Jure dot. l. 13. §. 6. D. ad leg. Jul. de adult. & liberi ex tali coitu suscepti injusti & illegitimi sunt ut in l. 11. D. de statu hom.*

X I.

Solvitur matrimonium uno conjuge mortuo quod reiterari

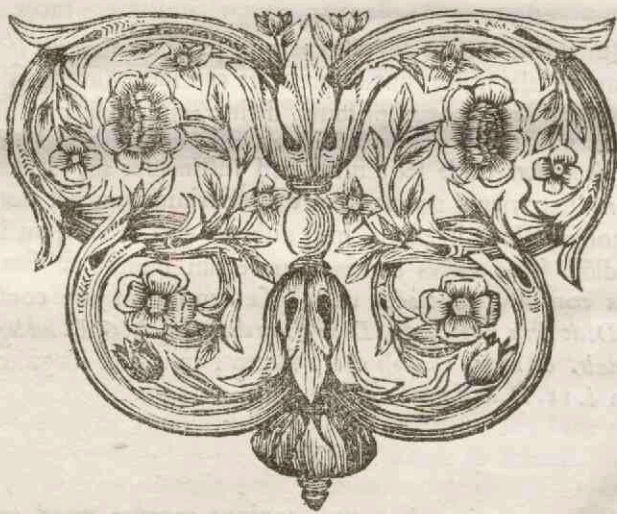
ab

8 DISPUTATIO JURIDICA INAUGURALIS.

ab altero potest *toto tit. Cod. de sec. nupt.* quod tamen permiffum magis quam probatum est; inter vivos solvitur nam si propter frigiditatem insanabilem petatur divortium id non solvitur proprie, sed irritum pronuntiatur *arg. l. 10. cum Auth. seq. Cod. de repud. l. 39. §. 1. D. de Jure dotium* & tum alter conjugem cogi non debet ut cohabitet cum periculo peccati, sed declaratione Judicis interposita alii nubere poterit, solvitur alterius conjugis adulterio *l. 8. §. 2. Cod. de repud. Math. cap. 5. vers. 31. & 19. vers. 9.* & malitiosa desertione *1. Corinb. 7. vers. 15.* quod à consistoriis Eccles. Evangelicarum passim usu receptum recte servatur, atque has duas causas agnoscunt sacræ literæ, addidere Impp. & alias multas *l. 8. Cod. de Repud. Nov. 117. C. 12.*

F I N I S.

COROLLARIA.

I.

*Mandator vulneris cade subsecuta tene-
tur de cæde.*

II.

*Filiusfamilias non potest facere testamen-
tum.*

III.

*Mater non habet dandi potestatem liberis
tutorem.*

IV.

*Pater liberis exhæredatis tutorem dare po-
test.*

V. Cor-

V.

*Corpus legatum si non reperiat in here-
ditate, non debetur.*

VI.

Servus non habet bona propria.

VII.

*Mandatarius præstat dolum & omnem
culpam.*

